

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 30

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 5 oktober 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Voedselverwerkende bedrijven - Tijdelijk stilleggen productie door hoge energieprijzen

Wegens de veel te hoge energieprijzen legt de Nederlandse groentefabrikant HAK deze winter zes weken de productie stil. Het wekken van de groenten en peulvruchten in glazen potten, om deze producten houdbaar te maken, kost volgens het bedrijf veel energie. Het bedrijf gaat wel zijn prijzen verder verhogen, ook omdat het glas voor de potten veel duurder is geworden. CEO Timo Hoogeboom verwoordt het als volgt: "De huidige energiekosten zijn echt exorbitant te noemen en voorlopig tien keer hoger dan het afgelopen jaar. We proberen slim te plannen zodat de prijzen niet op dat niveau mee hoeven te stijgen, zoals deze maatregel van de productiepauze. Ondanks deze initiatieven lukt het nog niet om forse prijsstijgingen te voorkomen."

De Vereniging van de Nederlandse Groente- en Fruitverwerkende Industrie (Vigef), de Nederlandse brancheorganisatie voor groente- en fruitverwerkers, trok recentelijk nog aan de alarmbel. De organisatie heeft de Nederlandse overheid opgeroepen om een prijsplafond in te stellen of de hoge energieprijs te compenseren, anders dreigt de productie stil te vallen. Nu besliste HAK dus om de productie inderdaad zes weken stil te leggen.

1. Worden aan het stilleggen van de productie van de groentefabrikant HAK mogelijke probleemsituaties gekoppeld voor de Vlaamse land- en tuinbouwers en/of de supermarkten/aanbieders van hun producten in Vlaanderen? Zo ja, welke zijn dat concreet, en aan de hand van welke maatregelen wil de minister daarop inspelen?
2. Zijn er in Vlaanderen ook bedrijven die rechtstreeks aan de land- en tuinbouw verbonden zijn, waarvan men weet dat ze door de sterk gestegen kosten (tijdelijk) de productie zullen stilleggen? Zo ja, welke zijn dat, en wat zijn daarvan de gevolgen? Zijn er (andere) bedrijven die al openlijk aangaven dat dit voor hen (nog steeds) een mogelijkheid is?
3. Welke maatregelen en initiatieven heeft de minister al genomen om de sluiting van bepaalde voedselverwerkende bedrijven tegen te gaan? Zal hij daarvoor nog extra initiatieven op touw zetten?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 30 van 5 oktober 2022
van **STEFAAN SINTOBIN**

1. HAK is een van oorsprong Nederlands bedrijf waarvan alle aandelen in private handen zijn. De Vlaamse overheid heeft daarom geen zicht op de lijst van leveranciers van deze onderneming.
2. Vlaamse voedselverwerkende bedrijven zijn niet verplicht om hun actuele of toekomstige productievolumes aan de overheid te melden. Het is dan ook niet evident om in te schatten hoe de lokale productie zal evolueren in de komende maanden.

Algemeen kan worden aangenomen dat de oogsten van teelten die dit jaar (2022) werden gezaaid of geplant, ook effectief in de voedselketen zullen terecht komen. De evolutie van deze arealen 2022 (t.o.v. 2021), kan u [in het persbericht over de aangegeven arealen in 2022](#) raadplegen.

Gelet op de grote volatiliteit die momenteel heerst binnen de markt en de daarmee samenhangende prijsrisico's aan aanbodzijde, kan worden aangenomen dat er voor bepaalde teelten areaalverschuivingen zullen optreden in 2023 (t.o.v. 2022). Bijvoorbeeld op het vlak van beschutte teelten (serres).

3. De Vlaamse Regering heeft op mijn voorstel een steunpakket voor bedrijven goedgekeurd.

Er is gekozen voor een leningcapaciteit bij PMV van 1 miljard euro, waarbij de bestaande overbruggingslening van maximaal 400.000 euro voor ondernemingen tot 250 werknemers is opgetrokken tot 750.000 euro. Er komt een nieuwe overbruggingslening tot 2 miljoen euro voor ondernemingen met meer dan 250 werknemers. De actuele informatie over de overbruggingslening is te vinden op de website van VLAIO:
<https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/overbruggingslening>.

Er is ook een steunpakket van 250 miljoen euro aan subsidies om de energiecrisis het hoofd te kunnen bieden. De subsidies zullen tijdelijk zijn, doelgericht en conditioneel. De maatregelen worden momenteel aangemeld bij de Europese Commissie en zullen geïmplementeerd worden na goedkeuring. Ze zijn gericht op Q4 van dit jaar en later mogelijks ook op Q1 van volgend jaar, indien het tijdelijk crisiskader door de Europese Commissie verlengd wordt. Alle voorwaarden zoals ze momenteel voorzien zijn, zijn te vinden op de website van VLAIO: <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/energiesteun>.

Bijkomend wordt nog 100 miljoen euro vrijgemaakt voor een energie-efficiëntieprogramma op bedrijfsniveau om de investering in verduurzaming en vergroenen van de energiewarmte te stimuleren. Het is een pakket waarbij bedrijven investeringssteun maar ook begeleiding krijgen en waar we op korte termijn met enkele demonstratieprojecten willen werken.